

2. Естетика: Навч. посіб. М. П. Колесніков, О. В. Колеснікова, В.О. Лозовой та ін. К.: Юрінком Інтер, 2003. 208 с.
3. Естетика: Підручник Л.Т. Левчук, В.І. Панченко, О.І. Оніщенко, Д.Ю. Кучерюк. К.: Вища школа, 2006. 431 с.
4. Хлестун О.С. Мистецькі засоби гармонізації комунікативного середовища у просторі сучасної культури: дис. ...докт. культ.: 26.00.01 – теорія та історія культури. Київ, 2019. – 386 с. Електронний доступ: http://knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/hl_dis.pdf
5. Шестаков В.П. Эстетические категории. Опыт систематического и исторического исследования. М., 1983.147 с.

Кашараби Зоряни

Науковий керівник – доц. Костюк Л. В.

ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ДІАНИ СПЕНСЕР (1981–1997 РР.)

Оцінка ролі конкретної особистості в історії завжди була справою нелегкою. Як особистість непересічна та яскрава, Діана Спенсер за життя, так і після смерті незмінно перебувала у полі зору науковців, ЗМІ, опонентів та шанувальників. Однак, громадські погляди леді Діани є чіткими та зрозумілими, бо й досі бракує деталей її характеристики як місіонера та дипломата. Варто зазначити, що громадська діяльність Діани Спенсер є доволі обмеженою, бо включала в себе дипломатичні поїздки та турне в якості представника королівської родини [7].

Об'єктом нашої розвідки є основні факти громадської діяльності принцеси Діани. Предметом дослідження виступають основні напрямки її місіонерської та благодійницької праці. Метою даної статті є аналіз ряду джерел, котрі розкривають всі напрямки громадської діяльності Леді Ді. Реалізація поставленої мети передбачає розв'язання ряду завдань: проаналізувати всі напрямки благодійної діяльності принцеси та дослідити їх шляхи реалізації.

Саме друга половина ХХ століття відрізняється насиченістю подій. Тож історія Великобританії цього періоду не є виключенням. Так, як Діана Спенсер є видатною постаттю, то ця тема є достатньо досліджуваною. Про неї почали писати ще за життя. При вивченні даної проблеми, варто відзначити, що окремі аспекти її громадської діяльності у вказаний період висвітлені у дослідженнях К. Бреннан [1], М. Джоанн [3], В. Николаев [5] та ін.

Так, у 1981 р. принцеса Діана в якості нареченої принца Чарльза здійснила свій перший офіційний вихід на благодійний захід в залі Ювелірів, а згодом в офіційному турне по Уельсі, Шоттоні виголосила свою першу промову. Доречно додати, що публічні промови принцеси Діани мали успіх серед населення Британського королівства, бо їй вдавалося збирати значні кошти на благодійність [1]. Цього ж року Леді Ді взяла участь у відкритті англійського парламенту.

Відповідно до цього, у вересні 1982 р. принцеса Діана здійснила своє перше закордонне турне (де відвідала похорон принцеси Монако) і це можна вважати початком становлення її як міжнародного дипломата. Разом з тим, ця дипломатична поїздка відбулася з певними відхиленнями від дипломатичного протоколу з боку Діани, хоча її одноосібне представництво в якості члена королівської родини було позитивно сприйняте як журналістами, так і народом [2].

Зауважимо, що турне королівського подружжя по Австралії, Новій Зеландії, Канаді протягом 1983 р. набуло грандіозного розмаху. Так, під час їх візиту до Канади в червні – липні 1983 р. було відкрито Літню Універсіаду та відвідано урочистості в зв'язку із святкування 400-ї річниці із придбання цього острова Короною.

Із народженням дітей принцеса Діана не припиняла свої закордонні турне. Так, протягом 1985 р. вона разом із принцом Чарльзом відвідала Італію (де зустрілася із президентом – А. Пертіні та папою Павлом ІІ) та США (зустрілася із президентом – Р. Рейганом) [5]. У 1986 р. королівська родина здійснила турне по Японії, Індонезії, Іспанії та арабських державах Перської затоки (Оман, Катар, Бахрейн та Саудівську Аравію).

Переломним на думку дослідників для принцеси став 1990 р., коли Діана та Чарльз відвідали Угорщину (країну колишнього соцтабору) [4] та Німеччину в період конфлікту в Перській затоці (зустрілася із родинами солдат).

Свої волонтерську діяльність принцеса Діана розпочала із візиту до Пакистану [3] та Бразилії, де відвідала ряд організацій, котрі боролися із бездомністю, насильством, хворобами та бідністю [4]. Зазначимо, що аналогічний характер мали поїздки Леді Ді у 1992 р. і до Індії, де зустрілася із матір'ю Терезою та узгодила основні вектори їхньої майбутньої співпраці.

Із 1994 р. принцеса Діана стає віце-президентом Британського Червоного Хреста [6] та у 1995 р. відвідує Японію (офіційний візит до імператора Акіхіто та імператриці Мічіко та Національну дитячу лікарню в Токіо). Також цього року здійснює візит до Москви, де отримує Міжнародну премію Леонард та дарує обладнання для однієї з лікарень столиці. Разом з тим, наприкінці 1995 р. Діана здійснила поїздки до Аргентини, Бельгії, Непалу, Швейцарії та Зімбабве, де підтримала ряд акцій у вирішенні глобальних проблем людства (проти поширення СНІДу, боротьба з протипіхотними мінами) [7]. По суті, міс Спенсер була однією із перших, хто почав відкрито боротися зі СНІДом. Так, у 1987 р. була присутня на відкритті першого у Великобританії відділення для ВІЛ-інфікованих, де потиснула всім пацієнтам руки і тим самим зробила перший крок до припинення ізоляції ВІЛ-інфікованих, а у 1989 р. під час візиту до США взяла на руки хвору на СНІД семирічну дитину. Слід відзначити, що масштаби та наслідки її праці можемо порівняти тільки із діяльністю королеви Британії [6], бо вона брала участь у роботі 150 благодійних організацій, 90 із котрих очолювала.

Зауважимо, що у березні 1997 р. принцеса Діана відвідала Південну Африку (де зустрілася з президентом Н. Манделою) та планувала поєднати дві благодійні організації (дитячий фонд Нельсона Мандели та Меморіальний фонд принцеси Уельської Діани для допомоги жертвам СНІДу). Це рішення було реалізовано лише у 2002 р., а у жовтні 2017 р. журнал «Attitude» вшанував Діану нагородою за її роботу з ВІЛ / СНІД [3]. Разом з тим, принцеса Діана взяла під патронаж Британську асоціацію глухих, де був прийнятий грант для молоді, котра змінить світ.

Ще однією з сферою громадської діяльності принцеси Діани була миротворча, котра змусила ряд держав змінити політику по відношенню до одного із видів зброї – протипіхотних мін. Так, в останній рік свого життя Діана побувала на мінних полях в Анголі, а після цього розгорнула кампанію по забороні протипіхотних мін. Під контролем принцеси були знешкоджено п'ять тисяч мін. Відповідно до цього її діяльність була настільки ефективною та переконливою, що генеральний секретар ООН Кофі Аннан запросив її виступити з доповіддю по питаннях Анголи на асамблеї організації [2], а після її смерті був створений благодійний фонд «імені принцеси Діани» по забороні протипіхотних мін.

Зазначимо, принцеса Діана стала покровителькою ряду благодійних організацій, а саме «Centrepont» та «Turning Point», котрі боролися із бідністю, бездомністю, зловживаннями наркотиками, алкоголем та проблемами психічного здоров'я [5]. На даний час цими організаціями опікується принц Вільям [4].

Відомо, леді Діана після розлучення в 1995 р. стала активно допомагати некомерційним організаціям, а саме підтримувала ряд мистецьких проєктів. А ще у 1997 р. було засновано Меморіальний фонд принцеси Діани Уельської, котрий до сьогодні працює у шести напрямках: Англійському національному балету, Місії по роботі з хворими на проказу, Національному суспільству підтримки хворих на СНІД, Centerpoint, Дитячій лікарні на Грейт Ормонд стріт, Королівській Марсденській лікарні [7].

Таким чином, громадська діяльність Діани Спенсер в основному була направлена на вирішенні глобальних проблем людства (поширення СНІДу, боротьба з протипіхотними мінами, бідністю, зловживаннями наркотиками, алкоголем, бездомністю дітей) та підтримку обдарованої молоді.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бреннан К. Діана, принцеса Уельська. Челсі: Філадельфія, 1998.
2. Davies, Jude (2001). *Diana, A Cultural History: Gender, Race, Nation, and the People's Princess*. Houndmills, Hampshire; New York: Palgrave
3. Джоанн М. Принцеса Діана. Біографія. Нью-Йорк: DK Publishing, 2006.
4. Матвеев В. А. Британская монархия: искусство выживания. *Новая и новейшая история*. 1993. № 6.
5. Николаев В. Н. Леди Диана, как зеркало нашего века. *Русский дом*. 1998. № 1. С. 13–15.
6. Taylor, John A. *Diana, Self-Interest, and British National Identity*. Westport, CN: Praeger. 2000.
7. Harrison Ted. *Diana: The Making of a Saint: How the Death of a Princess Led to the Birth of a Cult*. N.Y. 2008.